

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กิติ ดยัคยานนท์. การบริหารและการพัฒนาบุคลากร. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2520.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ร่างแผนปฏิบัติการหลักการพัฒนาครู
ประจำปี พ.ศ. 2537 (ม.ป.ท. ม.ป.ป.)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สรุปแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) (ม.ป.ท.), 2540.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง ยุทธศาสตร์การสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. โครงการพัฒนา
ความพร้อมนักเรียน : การพัฒนาเครื่องมือวิจัยและแก้ปัญหาความพร้อมใน
การเรียน ปีงบประมาณ 2538. หน่วยศึกษานิเทศก์ (ม.ป.ท.)

งามจิตร ช่อมิ่ง. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรใน
โรงเรียนประถมศึกษิตตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

จวิทยา กสิวิทย์อำนวย. ผลของการสอนโดยใช้นวการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ทางการ
เรียนภาษาอังกฤษด้านทักษะการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จำเนียร ศิลปวานิช. หลักและวิธีการสอน. หนังสือประกอบการเรียนวิชาหลักและวิธี
การสอน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนนทบุรี. นนทบุรี : เจริญรุ่งเรือง
การพิมพ์, 2538.

เฉลิมฤทธิ์ แก้วสิมมา. การศึกษากระบวนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพครูประถม
ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535.

- ชนิดดา เหมือนแก้ว. กิจกรรมการพัฒนาศาจารย์ : การศึกษาเจาะทะลุสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าวิชาเขตพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528.
- ชัยพร วิชาวุธ. มูลสารจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525.
- ชาวี มณีศรี. การนิเทศการศึกษา. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา. กรุงเทพมหานคร : ศิลปบรรณาคาร, 2538.
- ชูชีพ ชอนโคกสูง. จิตวิทยาเด็กอุปถัมภ์. เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 262
ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู,
2527.
- ดวงใจ กสานติกุล และคณะ. เทคนิคการให้คำปรึกษาแนะแนว. กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539.
- ทวีป อภิลักษณ์. การสร้างสมรรถภาพในวิชาชีพครู โด่งใช้กิจกรรมเป็นสื่อ.
กรุงเทพมหานคร : ดันซ์อแกรมมี จำกัด, 2539.
- ทีศนา แชมมณี. กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานเป็นทีมและการจัดการเรียนการสอน.
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ทีศนา แชมมณี. กิจกรรมการสอนและฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทกรีนพี, 2536.
- ทีศนา แชมมณี และคณะ. คู่มือการจัดการกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์. เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
อนงค์ศิลปการพิมพ์, 2527.
- นพมาศ วงศ์โสภณ. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา .8. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- นิพนธ์ ไทยพานิช. การนิเทศแบบคลินิก. กรุงเทพมหานคร : โรงเย็บสานการพิมพ์,
2528.

- นิพนธ์ ไทยพานิช. เทคนิคและทักษะการนิเทศการสอนแบบคลินิก. ภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529
- บัณฑิต อินทรชั้น. การสัมมนาการบริหารงานบุคคลากร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
โอเดียนสโตร์, 2526.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2537.
- ประติพันธ์ อูปรมย์. ครูกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2525.
- ประนอม สุรัสวดี. มนุษย์สัมพันธ์กับการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ประวิต เขาวรรณ. การเตรียมคลังอำนาจครู : การวิจัยแบบสนทนากลุ่ม.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ประวงศ ะสี. ปฏิรูปการศึกษา-หกเครื่องทางปัญญา : ทางรอดจากความหายนะ.
กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสคสรี-สฤชดีวงศ์, 2541.
- พนัส หันนาคินทร์. การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2526.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- พรธมฉาย ทรัพย์ชะประภา. การสอนกิจกรรมแบบแนวตั้งวงกระบวนการกลุ่ม. หน่วยงาน
คณาจารย์ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- พลสัมพันธ์ โพธิ์ศรีทอง. การพัฒนาครูประจำการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานและมุ่งผลการใช้เกิดต่อ
การเขียนของผู้เรียนโดยตรง. วารสารการศึกษาแห่งชาติ.
26,4 (เม.ย.-พ.ค.2535) : 7-27.
- พลสัมพันธ์ โพธิ์ศรีทอง. จุดเน้นของแผนพัฒนาประเทศ ฉบับที่ 8 มุ่งการพัฒนาคนด้วยการ
พัฒนาครูประจำการ. วารสารข้าราชการ., 41,2 (มี.ค.-เม.ย. 2539) : 31-58.
- พลสัมพันธ์ โพธิ์ศรีทอง. รูปแบบและกระบวนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูประจำการที่มุ่งให้
ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์ร่วมกัน. วารสารการศึกษา
แห่งชาติ. 26,4 (เม.ย. - พ.ค. 2535) : 28-41.

พัญญี เดชประเสริฐ. แนวทางการพัฒนาครูประจำการของกรมการฝึกหัดครู.

ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ไพฑูริย์ สีนลาวัณย์. คู่มือการจัดประชุมปฏิบัติการด้านการเรียนการสอน. หน่วยงาน

คณาจารย์ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

เมธี ปิณฑนนานนท์. การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2529.

ยนต์ รุ่งจิต. การพัฒนาครู. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2536.

ยุพดี มานะภักดี. การพัฒนาไปรษณกรรมครูประถมศึกษาเกี่ยวกับสาระและ

กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง 2533.

วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

รุ่งทิพย์ รุ่งหลิม. การประยุกต์เทคนิคกลุ่มสมมุติข้อแบบปรับปรุงในการศึกษาปัญหา

และความต้องการในการพัฒนาครูประจำการ. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2540.

ลัดดาวัลย์ ชีอตรง. การพัฒนาแบบประเมินแฟ้มสะสมงานการสอนของครูประถมศึกษา

การศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนวัดหนองหญ้า จังหวัดนครสวรรค์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

วไลรัตน์ บุญยสวัสดิ์. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2528.

วัชรี ทวีพรมณี. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

วัชรี ทวีพรมณี. ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

วัลลีย์ หลีสันติพงศ์. การเรียนแบบร่วมมือกัน : เพื่อนช่วยเพื่อน. วารสารนวมชน

29,158 (เม.ย. - พ.ค. 2538) :14-21.

- สมชาย วิเชียรเลิศ. รูปแบบการพัฒนาคณาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- สมพร สุทธิชัย, ม.ว.ว. จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. การศึกษาการจัดกิจกรรมการพัฒนาคณาจารย์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. รวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2529.
- สุชา จันทร์โสม. จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไต้เตียนสโตร์, 2521.
- สุภาวงศ์ จันทร์วานิช. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- สุภาวงศ์ จันทร์วานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุนน อมรวิวัฒน์. แง่เหตุพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน. วัฏจักรการศึกษา.
7,352(มกราคม - กุมภาพันธ์ 2540) : 64-65.
- สุวิทย์ สุนทรสาร. การดำเนินงานการพัฒนาคณาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
เขตการศึกษา 11 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สุเทพ บุญเต็ม. สภาพและความต้องการด้านการพัฒนาคณาจารย์ข้าราชการ
ส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. การศึกษา
เฉพาะกรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

- สุใจ ตั้งทรงสวัสดิ์. การใช้เพื่อคนผู้ให้การช่วยเหลือในกลุ่มเพื่อการเพิ่มความรู้ฝึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- โสวัจ แสงศิริพันธ์. การบริหารคนร่วมสมัย. แพ่ง : ฝ่ายวิชาการ โรงพยาบาลแพ่ง, 2527.
- อนุรักษ์ ปัญญาบุรินทร์. การประเมินความต้องการ และความพร้อมในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.
- อภิวัฒน์ ชาญวิชัย. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับโครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ของสหวิทยาลัยพุทธชินราช. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- อรัญญา บุญธรรม. ผลของการใช้เพื่อคนช่วยเหลือสอนต่อปฏิบัติการสหภาพในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการสหภาพ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- อรุณี ลำภาทอง. การเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนของครูประถมศึกษาโดยการใช้กระบวนการฝึกอบรมแบบเน้นการสอนแบบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศึกษบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- เอกชัย กีสุขพันธ์. หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : อเนกศิลป์การพิมพ์, 2527.

ภาษาอังกฤษ

- Allan, A. Glatthorn. Cooperative Professional Development : Peer – Centered Options for Teachers Growth. Educational Leadership. 45,3 (November 1987) : 31-35.
- Ames, C., and Ames, R. Research on Motivation in Education . New York : Academic Press Inc., 1994.
- Burke, John Charles. Decreasing Classroom Behavior Problems : Practical Guidelines for Teacher .California : Singular Publishing Group, Inc., 1992.

- Derlega, V.K., and Grazelk, J. **Cooperation and Helping Behavior : Theory and Research**. New York : Academic Press Inc., 1982.
- Diana Leggett ,and Sharon Holy. Preparing Teachers for Collaboration. **Educational Leadership** 45,3 (November 1987) : 58-64.
- Edge, Julian. **Self – Development Cooperative. Development : Professional Through Cooperation with Colleagues**. New York : Longman Limited, 1992.
- Gary A. Davis Margaret...,and Judith W. Little. **Teacher as Colleagues. Effective School and Effective Teachers**. Needham Heights : Prentice Hall Inc., 1989.
- Ida Mc Cann., and Ruth Rad Ford. **Mentoring for Teachers : The Collaborative Approach**. Hong Kong : Typesetters Limited, 1993.
- Kris Bosworth, Sharan J. Hamilton. **Collaborative Learning Underlying Effective Techniques**. San Francisco : Jossey Bass Publishers, 1994.
- Ohlsen, Merle M. **Group Counseling**. New York : Holt Rinehart & Winston, Inc., 1970.
- Ottaway, A.K.C. **Learning Through Group Experiences**. London : Routhledge & Kagan Paul, 1976.
- Paula M. Short.,and John Green. Empowering Teachers. **Leadership in Empowered Schools Themes from Innovative Efforts**. New Jersey : Prentice Hall, 1997.
- Reyes, P. The Relationship of Autonomy in Decision Making To Commitment School and Job Satisfactions. **Journal of Research and Development In Education** . 22,2 (Winter 1989) : 62-69.
- Ron Brandt. Is Cooperation Un – American ? **Educational Leadership**. 45,3 (November 1987) : 3.
- Ron Brandt.. On Cooperation in Schools : A Conversation with David and Roger Johnson. **Educational Leadership**. 45,3 (November 1987) : 13-19.

- .Sally Brown, Carolyn Earlam ., and Phil Race. **Working with Colleagues 500 Tips for Teacher**. London : Kogan Page Limited, 1995.
- Shaw , M.E., and Costanzo , P.R. **Theories of Social Psychology**. Singapore : McGraw – Hill Book Company, 1982.
- Short. P.M. Greer. J.T., and Melvin.W.M. Creating Empowered School: Lessons In Change. **Journal of Education Administration** . 32,4 (November 1994) : 38-50.
- Slavin, Robert E. A Visit to a Cooperative School. **Educational Leadership**. 45, 3 (November 1987) : 11-12.
- Yael Sharan., and Sharan. Training Teachers Cooperative Learning. **Educational Leadership**. 45,3 (November 1987) : 20-25.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ พงษ์มา	อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
2. ดร.เพ็ญเกียรติ ชมวัฒน์นา	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์ รุฬพงศ์ ปัญจมะวัต	คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์บุญเลิศ ชีมันรัมย์	ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัดปทุมธานี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม 8 ชั้น แบ่งเป็นประเภท ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการประชุมกลุ่มใหญ่ 8 คน ประกอบด้วย
  - 1) แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการใช้โปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน (เอกสารหมายเลข 1)
  - 2) แบบสำรวจตนเองของครู (เอกสารหมายเลข 2)
  - 3) แบบรายงานผลการปฏิบัติการแก้ปัญหาซ้ำ (เอกสารหมายเลข 7)
  - 4) แบบสอบถามความคิดเห็นจากการเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนประถมศึกษาวัดโพธิ์ผไท จังหวัดปทุมธานี (เอกสารหมายเลข 8)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการประชุมกลุ่มย่อย 4 คน ประกอบด้วย
  - 1) แบบสำรวจปัญหา (เอกสารหมายเลข 3)
  - 2) แบบรายงานผลการแก้ปัญหา (เอกสารหมายเลข 6)
3. เครื่องมือที่ใช้ในกิจกรรมคู่ ประกอบด้วย
  - 1) แบบเสนอความร่วมมือกันหาทางแก้ปัญหาของคู่มือ (เอกสารหมายเลข 4)
  - 2) แบบบันทึกการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน (เอกสารหมายเลข 5)

เครื่องมือสำหรับคู่มือโปรแกรมฯ

1. การประชุมกลุ่มใหญ่ 8 คน ประกอบด้วย
  - 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมมือกันเพื่อนร่วมงานในการประชุมกลุ่มปรึกษา
  - 2) แบบสรุปรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาซ้ำ
2. การประชุมกลุ่มย่อย 4 คน ได้แก่ แบบสรุปการรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหากับการปรึกษาของกลุ่มย่อย
3. การทำกิจกรรมคู่ ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกตการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม 8 ชั้น แบ่งเป็นประเภท ดังนี้

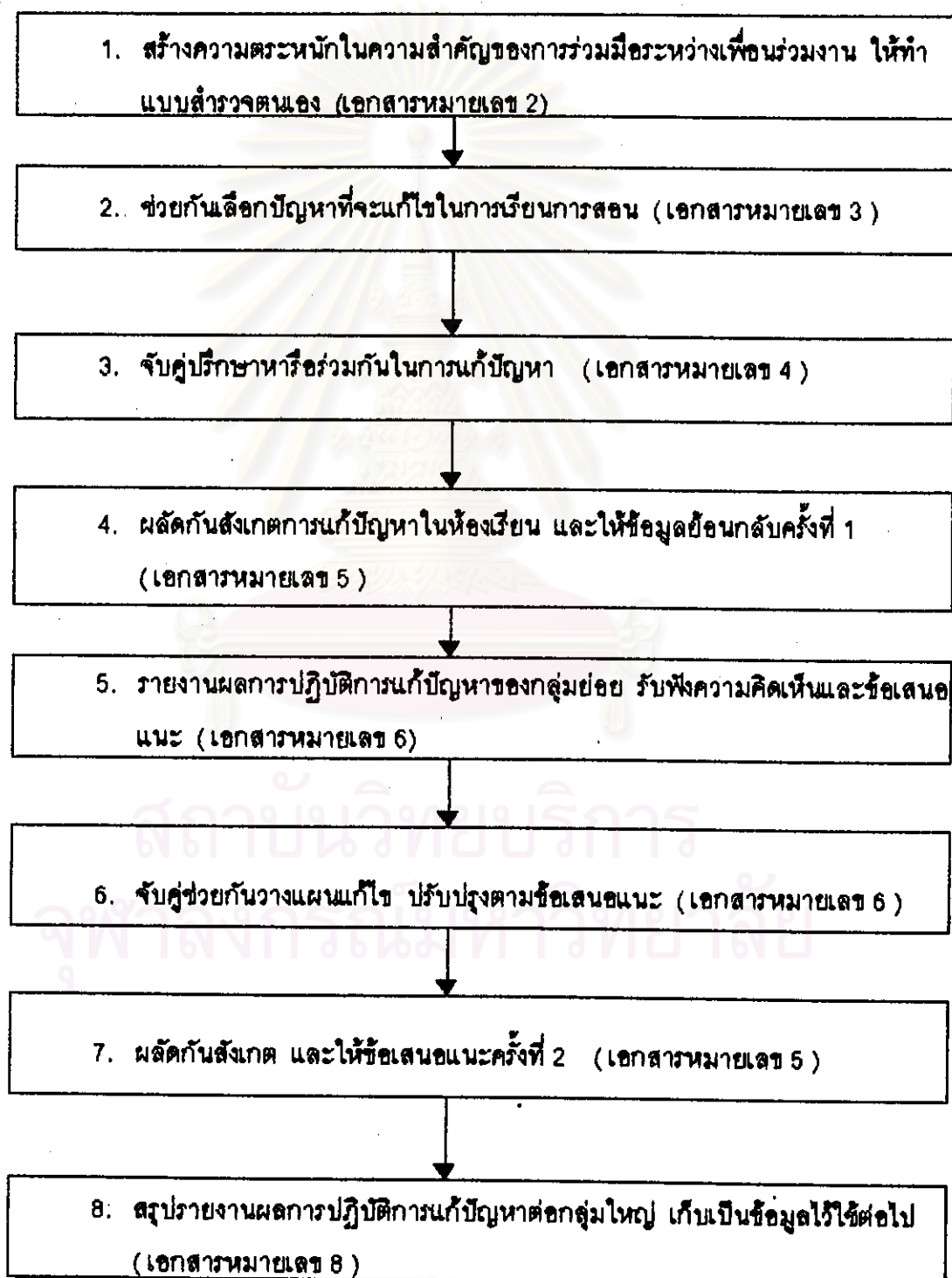
1. เครื่องมือที่ใช้ในการประชุมกลุ่มใหญ่ 8 คน ประกอบด้วย
  - 1) แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการใช้โปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน (เอกสารหมายเลข 1)
  - 2) แบบสำรวจตนเองของครู (เอกสารหมายเลข 2)
  - 3) แบบรายงานผลการปฏิบัติการแก้ปัญหาซ้ำ (เอกสารหมายเลข 7)
  - 4) แบบสอบถามความคิดเห็นจากการเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนประถมศึกษาวัดไพรยอด จังหวัดปทุมธานี (เอกสารหมายเลข 8)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประชุมกลุ่มย่อย 4 คน ประกอบด้วย
  - 1) แบบสำรวจปัญหา (เอกสารหมายเลข 3)
  - 2) แบบรายงานผลการแก้ปัญหา (เอกสารหมายเลข 6)

3. เครื่องมือที่ใช้ในกิจกรรมคู่ ประกอบด้วย
  - 1) แบบเสนอการร่วมมือกันหาทางแก้ปัญหาของคู่นิเทศ (เอกสารหมายเลข 4)
  - 2) แบบบันทึกการแก้ไขปัญหในชั้นเรียน (เอกสารหมายเลข 5)

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารหมายเลข 1

**แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการใช้โปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือ
ระหว่างเพื่อนร่วมงาน**

เอกสารหมายเลข 2

แบบสำรวจตนเองของคุณ

คำชี้แจง โปรดสำรวจการปฏิบัติตัวของท่านตามรายการข้างล่างนี้ โดยขีด ✓ ลงในช่องด้านขวามือ ตามความจริง

รายการ	การปฏิบัติ		
	สม่ำเสมอ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคยเลย
1. ท่านมักจะเข้มงวดนักเรียนของท่านเพื่อความ เป็นระเบียบเรียบร้อย			
2. นักเรียนของท่านมีโอกาสแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน			
3. ท่านได้นำผลงานของนักเรียนมาแสดงให้เพื่อน นักเรียนคนอื่น ๆ ได้ชม			
4. ท่านให้คำยกย่องชมเชยนักเรียนเมื่อนักเรียน ทำงานเสร็จตามที่ได้รับมอบหมาย			
5. ท่านลงโทษนักเรียนที่ไม่ส่งการบ้านตามที่ได้รับ มอบหมายทุกครั้ง			
6. ท่านให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อทำงานดีโดยไม่นำ ผลงานไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น			
7. ท่านให้คำชมเชยนักเรียนที่ทำงานดีเป็นไปตาม เกณฑ์ที่ครูกำหนดให้			
8. ท่านมักไม่พอใจเมื่อนักเรียนมีความคิดที่ไม่ตรง กับท่าน			
9. ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ ของตนเอง			
10. นักเรียนทุกคนในห้องมีโอกาสได้แสดงความสามารถ ของตนเอง			

รายการ	การปฏิบัติ		
	สม่ำเสมอ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคยเลย
11. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนแข่งขันกับตนเองมากกว่า แข่งขันกับกลุ่ม 12. ท่านให้งานนักเรียนโดยพิจารณาความสามารถ 13. ท่านพยายามค้นหาความสามารถจุดดี จุดด้อย ของนักเรียนแต่ละคน 14. ท่านส่งเสริมนักเรียนให้ดีด้วยการพูดประจบประชัน 15. เมื่อนักเรียนทำให้ท่านไม่พอใจท่านจะแสดงอารมณ์ ทันที 16. ท่านรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนแม้จะไม่ตรงกับ ท่าน 17. ท่านพูดคุยกับนักเรียนเป็นกันเอง 18. ท่านสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน 19. ท่านนำความคิดของนักเรียนในชั้นมาเป็นตัวอย่าง ในการสั่งสอน 20. ท่านรู้สึกพอใจเมื่อได้อยู่กับนักเรียน 21. ท่านมีความคิดว่าอาชีพครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดี สำหรับบุคคลอื่น 22. ท่านรู้สึกเหนื่อยหน่ายกับการอบรมสั่งสอนนักเรียน 23. ท่านทำงานโดยใช้เวลานอกราชการด้วย 24. ท่านคิดจะเปลี่ยนอาชีพเมื่อมีโอกาส 25. ท่านมีความพอใจในความเป็นครู			

ลองดูว่าคุณจะคะแนนจะได้เท่าไร

ข้อ 2,3,4,6,7,9,10,11,12,13,16,17,18,20,21,23

ให้คะแนน 2, 1, 0 เมื่อตอบในช่อง สม่่าเสมอ เป็นบางครั้ง ไม่เคยเลย ตามลำดับ

ข้อ 1,5,8,14,15,19,22,24,25

ให้คะแนน 0, 1, 2 เมื่อตอบในช่อง สม่่าเสมอ เป็นบางครั้ง ไม่เคยเลย ตามลำดับ

รวมคะแนนที่ได้ _____ คะแนน

ต่ำกว่า 29 คะแนน ท่านเป็นครูที่เชื่อเรื่องการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง

29 - 34 คะแนน ท่านเป็นครูที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นพอสมควร

35 - 39 คะแนน ท่านเป็นครูที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น

39 คะแนนขึ้นไป ท่านเป็นครูที่สอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

แบบรายงานผลการปฏิบัติ

ชื่อครูผู้สอน.....

ชื่อครูผู้สังเกต.....

ปัญหาคือ.....

วิธีแก้ปัญหาที่เพิ่มเติม.....

.....
.....
.....

วิธีแก้ปัญหาที่ตัดออก.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการปฏิบัติ (โปรดเขียนรายละเอียดได้ผล หรือไม่ได้ผลอย่างไร)

.....
.....
.....
.....

เอกสารหมายเลข 3-1

2. จากปัญหาข้อ 1 ให้ท่านเลือกปัญหาที่ต้องการแก้ไขมากที่สุดมา 1 ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้ท่านระบุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนที่ท่านเลือก พร้อมรายละเอียดของปัญหาและยกตัวอย่างประกอบ

วิชา.....ชั้น.....เวลา.....

เหตุการณ์ (ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

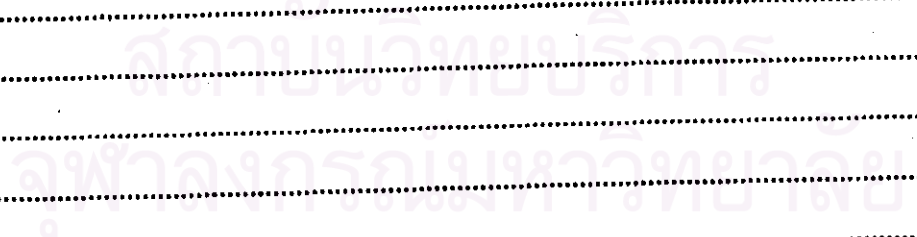
.....

.....

.....

.....

.....

แบบรายงานผลการแก้ปัญหา

คำชี้แจง ขอให้ท่านเขียนรายงานผลการแก้ปัญหารของท่าน

ชื่อผู้สอน.....ชั้น.....วิชา.....

ชื่อคุณิเทศ.....

ปัญหาคือ.....

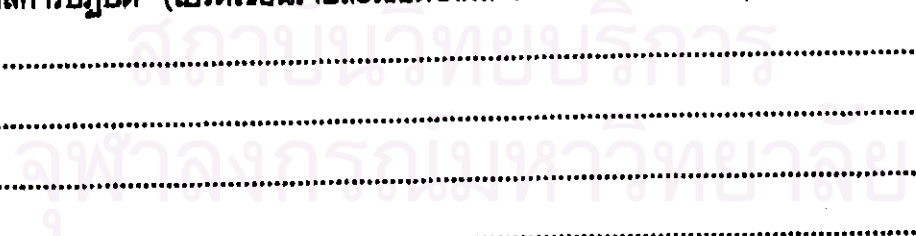
.....

วิธีการที่ใช้ในการแก้ปัญหา.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการปฏิบัติ (โปรดเขียนรายละเอียดได้ผล หรือไม่ได้ผลอย่างไร)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เอกสารหมายเลข 4

แบบเสนอการร่วมมือกันหาทางแก้ปัญหาของศูนย์เทศบาล

ครูผู้สอน.....ปัญหาที่เลือกคือ.....

ครูผู้เป็นศูนย์เทศบาล.....ปัญหาที่เลือกคือ.....

ปัญหาที่ต้องการในการแก้ไขใน 2 ข้อ ที่เลือก

1.....

2.....

สาเหตุของปัญหาที่ 1

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- แหล่งค้นคว้า เอกสารที่จัดไว้ให้
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างศูนย์เทศบาล
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนครู
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

แบบเสนอการร่วมมือกันหาทางแก้ปัญหาของคู่ประเทศ (ต่อ)

สาเหตุของปัญหาที่ 2

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แนวทางแก้ไขปัญหาที่ 2 (ระบุเป็นขั้นตอน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แหล่งค้นคว้า

- เอกสารที่จัดไว้ให้
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคู่ประเทศ
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนครู
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เอกสารหมายเลข 5

แบบบันทึกการสังเกตการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน

คำชี้แจง ขอให้ท่านเขียนผลจากการสังเกตการแก้ปัญหาของคู่ประเทศ

ชื่อครูผู้สอน.....

ชั้น.....วิชา.....เวลา.....

1. ปัญหาที่ต้องการจะแก้ไขก่อน

.....

.....

แบบบันทึกการสังเกตการแก้ไข

ลำดับที่	พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ของนักเรียน	วิธีที่เสนอแนะแก้ไข	หมายเหตุ

ชื่อเสนอแนะ.....

.....

ชื่อผู้บันทึก.....

เครื่องมือสำหรับผู้ให้โปรแกรมฯ

1. การประชุมกลุ่มใหญ่ 8 คน ประกอบด้วย
  - 1) แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานในการประชุมกลุ่มปรึกษา
  - 2) แบบสรุปรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาซ้ำ
2. การประชุมกลุ่มย่อย 4 คน ได้แก่ แบบสรุปการรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหากับการปรึกษาของกลุ่มย่อย
3. การทำกิจกรรมคู่ ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกตการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน

สถาบันวิทย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานในการประชุมกลุ่มปรึกษา
การประชุมครั้งที่.....วัน เวลา.....

พฤติกรรมการร่วมมือของครู	มี	ไม่มี	หมายเหตุ (ใครทำ, ทำอย่างไร ข้อสังเกตต่าง ๆ) ฯลฯ
<p>1. กล่าวพูดเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน</p> <p>2. รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานให้เข้าต่องน่ทันทีก่อนจะเลิกเปลี่ยนความคิดและประสบนการณ่</p> <p>3. ร่วมแสวงหาความรู้กับเพื่อนร่วมงานในการแก้ปัญหาน</p>			

แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานในการประชุมกลุ่มปรึกษา

การประชุมครั้งที่.....วัน เวลา.....

พฤติกรรมความร่วมมือของคุณ	มี	ไม่มี	หมายเหตุ (ใครทำ, ทำอย่างไร ข้อสังเกตต่าง ๆ) ฯลฯ
4. ร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานในการเลือกวิธีการ ทดลองใช้ และปรับวิธีการให้เหมาะสมเพื่อนำไปใช้			
5. รายงานผลการแก้ปัญหาตามสภาพความเป็นจริงให้เพื่อนร่วมงานได้รู้			

เอกสารหมายเลข 4
แบบสรุปการรายงานผลการดำเนินงานแก้ปัญหา

ชื่อครูรายงาน	ชั้น	วิชา	วิธีที่เลือกใช้เพิ่มเติม	วิธีที่ตัดออก	ผลการปฏิบัติ
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารหมายเลข 3

แบบสรุปการรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหากับการปรึกษาของกลุ่มย่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

ชื่อครูผู้รายงาน	ชั้น	วิชา	พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	วิธีการแก้ไข ของครูนี้เทศ	วิธีการแก้ไข ของกลุ่มที่ เสนอ(เพิ่มเติม)
1. 2.			1. 2.	1. 2. 3. 1. 2.	4. 5. 3.
3. 4.			1. 2.	1. 2. 3. 1. 2.	4. 5. 3.
5. 6.			1. 2.	1. 2. 3. 1. 2.	4. 5. 3.
7. 8.			1. 2.	1. 2. 3. 1. 2.	4. 5. 3.

เอกสารหมายเลข 2

แบบบันทึกการสังเกตการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน

ชื่อครูผู้สอน.....

ชั้น.....วิชา.....เวลา.....

ชื่อครูผู้สังเกต.....

1. ปัญหาที่ต้องการจะแก้ไข

.....

.....

แบบบันทึกการสังเกตการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียน

ลำดับที่	พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ของนักเรียน	วิธีที่เสนอแนะแก้ไข	หมายเหตุ

ชื่อเสนอแนะ.....

.....

ผู้วิจัย นางสาวชาติ บรรณเวสสะ วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

ภาคผนวก ค

**คู่มือโปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือ
ระหว่างเพื่อนร่วมงาน**

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือ

การใช้โปรแกรมการพัฒนาดตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน
ในโรงเรียนประถมศึกษาวัดโปรยฝน จังหวัดปทุมธานี

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาดตนเองแบบ
ร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนประถมศึกษาวัดโปรยฝน จังหวัดปทุมธานี

(นางสาวชาติรี บวรเวสชะ)

สาขาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

งานพัฒนาใด ๆ ที่มาจากสำนักและความรู้สึกเป็นเจ้าของของสมาชิกแล้วจะส่งผลให้
งานพัฒนานั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

การร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนประถมศึกษา ต้องการให้ครูประถมศึกษา
ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอนตั้งแต่ การวางแผน การวิเคราะห์ การนำไปปฏิบัติ และ
การประเมินผลรวมทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน โดยมีการนำเทคนิคต่าง ๆ เข้า
มาใช้ เช่น การระบุปัญหา หาสาเหตุ เลือกแนวทางใช้ ทดลองใช้ ปรับปรุง และประเมินผล เพื่อ
ให้ครูได้จัดระบบความคิด และความเข้าใจในเพื่อนครูได้ดี เพื่อให้ครูเกิดความตระหนักในสภาพ
ปัญหาจากข้อมูลที่วางแผน

เอกสารฉบับนี้แนะนำโปรแกรมประกอบด้วยเนื้อหากว้าง ๆ เกี่ยวกับโปรแกรม แนวคิด
พื้นฐาน วัตถุประสงค์ของโปรแกรม ลักษณะของโปรแกรมฯ แนวการใช้โปรแกรมฯ การประเมิน
ผลการใช้โปรแกรมฯ และตารางการประชุมโปรแกรม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้คงเกิดประโยชน์แก่ครู และผู้ที่สนใจการพัฒนา
ตนเอง

นางสาวชาติรี บวรเวทสละ

ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน คืออะไร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน คือ ขั้นตอนการดำเนินการ กระตุ้นให้ครูได้ตระหนัก และยอมรับเพื่อนร่วมงาน มีบรรยากาศที่แสดงถึงความสำคัญของครูได้ปรึกษาพูดคุยกับเพื่อนในการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากความรู้ที่ประมวลมาใช้ในการร่วมกันแก้ปัญหาอื่น ๆ

ลักษณะสำคัญของการร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน

1. ครูผู้ใช้โปรแกรมและครูผู้รับบริการเป็นครูในโรงเรียนเดียวกันเป็นผู้ให้ความหมายของปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนในห้องเรียนของตน เวียนรู้ที่จะแก้ปัญหาด้วยตัวของพวกครูเอง
2. ครูมีส่วนโดยตรงในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่ การวางแผน การวิเคราะห์ การนำไปปฏิบัติ และการประเมินผล รวมถึงการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหาพร้อมกัน

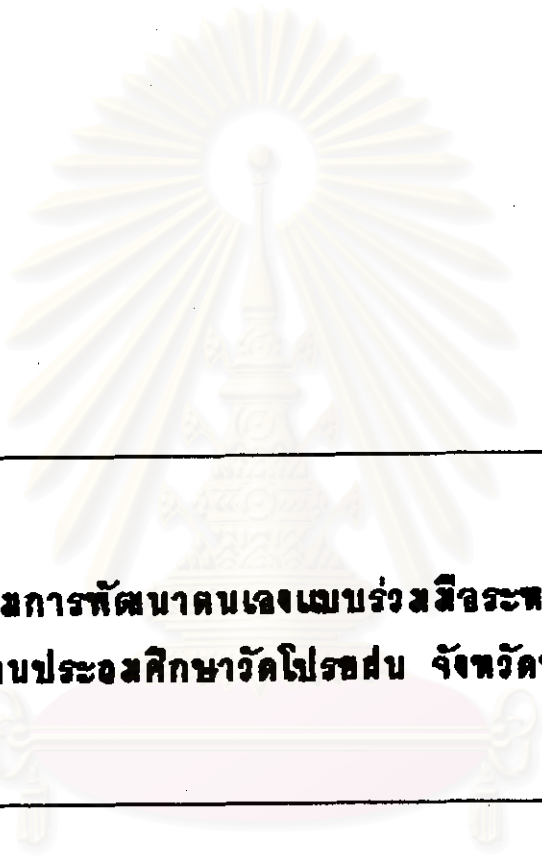
คุณค่าของการร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ทำให้ครูในโรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในการแก้ปัญหา ร่วมกับเพื่อนที่เป็นครูในโรงเรียนด้วยกัน แทนที่จะไปขอความช่วยเหลือจากบุคคลภายนอก
2. ครูได้เป็นผู้ระบุนปัญหาเอง ทำให้สามารถแก้ปัญหาคือได้ตรงจุด
3. ครูได้ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนทุกชั้นตอน ทำให้ช่วยส่งเสริมบรรยากาศการร่วมมือกัน ช่วยเหลือกัน เช่น ให้นำงบปัน ข้อมูล ข่าวสาร แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

**ตอน 2 โปรแกรมการพัฒนาคณะแบบร่วมสิทธิระหว่างเพื่อนร่วมงาน
ในโรงเรียนประถมศึกษาวัดโปรยฝน จังหวัดปทุมธานี**

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**โปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน
ในโรงเรียนประถมศึกษาวัดโปรยฝน จังหวัดปทุมธานีฉบับสมบูรณ์
ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้**

1. แนวคิดและหลักการความเชื่อพื้นฐานของโปรแกรมฯ

ในกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูนั้นจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเขาได้เปลี่ยนแปลงการรับรู้ในตัวเขา ในบทบาท หรือในสถานการณ์แวดล้อมที่เขาเกี่ยวข้องอยู่ บุคคล จะให้ความร่วมมือช่วยเหลือในกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงจากบุคคลอื่น ซึ่งได้แสดงออกซึ่งความรู้สึกที่ยอมรับในตัวเขา และแสดงความปรารถนาดีที่จะให้ความช่วยเหลือต่อตัวเขาที่จะพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยตัวของเขาเอง แนวทางการดำเนินงานด้วยตนเอง ต้องจัดสร้างสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ในลักษณะที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือกับการเปลี่ยนแปลงนั้นสามารถมีการปฏิสัมพันธ์กันอย่างนักวิชาชีพ มีวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหาค่าลึงเผชิญอยู่ภายใต้องค์ประกอบ ดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนมีความรู้สึกที่ต้องการได้รับการยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
  2. ใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ กระตุ้นให้ครูห้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง
  3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้สำรวจ ได้แสวงหา บุคคล ทดลองเพื่อประสบการณ์และความรู้ใหม่
  4. ผู้นำทางการต้องเข้าใจในค่านิยมของครูเป็นรายคน และยอมรับในค่านิยมของครูแต่ละคนด้วยความจริงใจ
  5. องค์การส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารอย่างทั่วถึง
  6. จัดสรรให้คำปรึกษา
  7. สนับสนุนให้เกิดศักยภาพของบุคลากร ทำให้ครูได้เจริญงอกงามขึ้นทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติ
- (Wiles, 1967 อ้างถึงใน นิพนธ์ ไทยพานิช, 2534)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดหลักการเกี่ยวกับโปรแกรมครั้งนี้คือ

1. ครูประจำการในโรงเรียนมีศักยภาพที่จะพัฒนาการเรียนการสอนด้วยตนเองได้ หากจะมีการรวมกลุ่มปรึกษาหารือกัน

2. ถ้าครูยอมรับกันและกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของกันจะทำให้ครูช่วยกันคิด แก้ปัญหาได้ดีขึ้น

3. โปรแกรมที่จัดขึ้นเป็นโปรแกรมที่จัดให้เพื่อนครูในโรงเรียนได้พบปะ เพื่อช่วยเหลือกันได้ดีขึ้นเกิดความสบายใจที่จะเข้าร่วมโปรแกรม เพราะอยู่ในสภาพการปฏิบัติงานจริงที่เป็นโรงเรียน จัดในช่วงที่ไม่มีการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูได้มีโอกาสพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์การแก้ปัญหา แสวงหาความรู้ร่วมกัน ฯลฯ ใช้สภาพที่เป็นจริง)

2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรมฯ

เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของครูในการเข้ากลุ่มปรึกษากัน กล่าวพูดเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนให้เพื่อนในกลุ่มได้ฟัง รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานให้เข้าใจก่อนจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ร่วมแสวงหาความรู้กับเพื่อนจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อหาวิธีการในการแก้ปัญหา ร่วมกันในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา ทดลองแก้ปัญหา และการปรับวิธีให้เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ และรายงานผลการแก้ปัญหาตรงตามสภาพความเป็นจริงให้เพื่อนร่วมงานได้รู้ รวมไปถึงสามารถนำความรู้จากการปฏิบัติการร่วมมือกันแก้ปัญหาไปใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนเรื่องอื่น ๆ ได้

3. คุณสมบัติและบทบาทของผู้ใช้โปรแกรมฯ

- 3.1 ผู้รับบริการ คือ ครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 3.2 ผู้ให้บริการ คือ ครู ผู้บริหาร ซึ่งมีความสนใจที่จะพัฒนาการเรียนการสอนของตน ทั้งนี้มีคุณสมบัติ ดังนี้ คือ เป็นบุคคลที่เข้าใจสภาพพื้นที่ สำหรับบทบาทของผู้ให้บริการมีดังนี้
  - 1) เก็บข้อมูลพื้นฐาน
  - 2) เลือกทีมสมาชิกครู
  - 3) จัดประชุมและประสานงาน
  - 4) ให้ความรู้แก่สมาชิกในทีมเกี่ยวกับการร่วมมือกันทำงานและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการร่วมมือ
  - 5) ประเมินผลการดำเนินการจัดกิจกรรม

4. ลักษณะสำคัญของโปรแกรมฯ

เป็นลักษณะของเพื่อนร่วมมือกันทุกคนมาประชุมปรึกษาหารือกัน และปฏิบัติการร่วมมือกันมีกิจกรรมหลายอย่างในการประชุมปรึกษาหารือกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การระดมสมอง แล้วนำวิธีการที่เลือกนำไปปฏิบัติตามแผนการที่วางแผนไว้ มีการสังเกตการสอนรายงานผลการปฏิบัติ การเข้าประชุมกลุ่มใหญ่โดยจัดเป็นโปรแกรมการเข้าร่วมประชุมนอกเวลาเรียน โดยไม่มีผลเสียต่อการจัดการเรียนการสอนตามปกติ สถานที่โรงเรียนวัดไพรผ่น ตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี วันและเวลาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

1) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 1 - 2 ซึ่งเจงวัตถุประสงค์ของการร่วมมือกันแก้ปัญหา ร่วมกัน และสร้างความตระหนักในความสำคัญของการร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน โดยใช้กิจกรรมให้คุยชมรับกัน ให้เกียรติและไว้วางใจกันและกัน และอธิบายกระบวนการแก้ปัญหาจากแผนภูมิที่ผู้วิจัยแจกให้ (เอกสารหมายเลข 1,2)

2) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 3 ช่วยกันเลือกปัญหาที่จะแก้ไขในการเรียนการสอน เป็นการพูดคุยถึงปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กนักเรียนที่สมาชิกแต่ละคนเสนอมา และตกลงกันเลือกปัญหาที่กลุ่มจะร่วมมือกันแสวงหาทางแก้ปัญหา (เอกสารหมายเลข 3)

3) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 4 จับคู่ปรึกษาหารือร่วมกันในการแก้ปัญหา เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของครูเกี่ยวกับปัญหาในการสอนและการแก้ไขแต่ละคน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 อนุบาล 1 ถึงชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เอกสารหมายเลข 5)

4) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 5 ครูค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม โดยครูเข้ากลุ่มย่อย และดำเนินการแก้ปัญหา (เอกสารหมายเลข 4,5)

5) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 6 รายงานผลการปฏิบัติการดำเนินการแก้ปัญหาให้กับกลุ่มย่อย และนำผลการประชุมกลุ่มย่อยมาเลือกปฏิบัติซ้ำ โดยมีเพื่อนร่วมงานจับคู่ผลักดันสังเกตและบันทึกผล (เอกสารหมายเลข 6)

6) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 7 สรุปรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาซ้ำ ปัญหาที่พบ และความต้องการในการดำเนินการแก้ปัญหาเรื่องต่อไป (เอกสารหมายเลข 7)

7) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 8 ให้ครูเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน (เอกสารหมายเลข 8)

5. เนื้อหาของโปรแกรมฯ

เนื้อหาแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

เนื้อหาที่ 1 เนื้อหาที่เป็นความรู้ให้ครูมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการร่วมมือกับผู้อื่น บทบาทหน้าที่ที่สำคัญของการร่วมมือกัน

เนื้อหาที่ 2 ความรู้จากการปฏิบัติร่วมมือกันแก้ปัญหาการเรียนการสอน พฤติกรรมเด็กที่เป็นปัญหาในการเรียนการสอนที่ครูเลือกมาในแต่ละห้องเรียน

6. วิธีดำเนินการใช้โปรแกรมฯ

จากหลักการ วัตถุประสงค์ ลักษณะของโปรแกรม เนื้อหาของโปรแกรมฯ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน นำเสนอรายละเอียดไว้ในหัวข้อขั้นตอนการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนประถมศึกษา วัดไทรย่น จังหวัดปทุมธานี

7. สื่อประกอบการใช้โปรแกรมฯ

7.1 คู่มือการใช้โปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนประถมศึกษา

เนื้อหาสาระในคู่มือประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน
- 2) ลักษณะสำคัญ และคุณค่าของการร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน

ประถมศึกษา

3) ขั้นตอนการร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนประถมศึกษา
วัดไทรย่น จังหวัดปทุมธานี

ฯลฯ

7.2 ตารางโปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน
ประถมศึกษาวัดไทรย่น จังหวัดปทุมธานี

7.3 เอกสารแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน

- 1) ความหมายของเด็กที่มีปัญหา
- 2) ประเภทของปัญหา
- 3) การปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน

7.4 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

7.4.1 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) แบบบันทึกการเสนอปัญหารายบุคคล
- 2) แบบบันทึกการระดมสมองหาแนวทางแก้ปัญหา
- 3) แบบบันทึกการสังเกตการเข้าร่วมประชุมกลุ่ม

7.4.2 เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) แบบรายงานผลการปฏิบัติการแก้ปัญหา
- 2) แบบวิเคราะห์พฤติกรรมความร่วมมือกัน

7.5 อุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้ระหว่างการจัดกิจกรรม

- 1) ปากกาเมจิก กระดาษ
- 2) เครื่องบันทึกเสียง
- 3) กล้องถ่ายรูป

การประเมินผลการใช้โปรแกรมฯ

เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของครูในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เป็นข้อมูลเชิงคุณลักษณะ จึงกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของโปรแกรมฯ โดยการใช้เกณฑ์เชิงคุณลักษณะดังนี้ ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมฯ ครูมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การทำงานร่วมกันดังนี้ คือ 1) การเข้ากลุ่มปรึกษากันและกล้าพูดเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนของตนให้เพื่อนในกลุ่มได้ฟัง 2) การรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานให้เข้าใจก่อนจะแตกเคยเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ 3) ร่วมแสวงหาความรู้กับเพื่อนร่วมงานในการแก้ปัญหา 4) ร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานในการเลือกวิธีการปัญหา การทดลองแก้ปัญหา และการปรับให้เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ 5) รายงานผลการแก้ปัญหาตรงตามสภาพความเป็นจริงให้เพื่อนร่วมงานทราบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดีขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ขั้นตอนการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน
ประถมศึกษาศึกษาศึกษาวัดไทรผ่น จังหวัดปทุมธานี**

ขั้นตอนการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนประถมศึกษา
วัดไทรผ่น จังหวัดปทุมธานี มี 4 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 : กำหนดพื้นที่และเก็บข้อมูลพื้นฐาน

กำหนดพื้นที่ที่จะดำเนินการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน
ประถมศึกษา และดำเนินการเก็บข้อมูลพื้นฐานแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ทั่วไป
ของโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียน ฯลฯ

ขั้นที่ 2 : เลือกสมาชิก และเก็บข้อมูลพื้นฐานเพื่อตั้งสมมติฐาน

เลือกสมาชิกที่เข้าร่วม ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูในโรงเรียน

เก็บข้อมูลพื้นฐานเพื่อตั้งสมมติฐาน

สำรวจปัญหาของครูที่เป็นประชากรตัวร่วมมือกันสังเคราะห์และช่วยสังเคราะห์เพื่อหา
ปัญหาพร้อม

ขั้นที่ 3 : จัดกิจกรรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน

3.1 ชั้นเตรียมการ

ประชุมครูแนะนำเกี่ยวกับโปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน และเอกสารแนะนำโปรแกรมฯ

3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างความตระหนักในความสำคัญของการร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน โดยใช้กิจกรรม " คำล่ำมุด๊ะ " ต่อรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส " และทำแบบสำรวจตนเอง (เอกสารหมายเลข 1,2)
2. ช่วยกันเลือกปัญหาที่จะแก้ไขในการเรียนการสอน (เอกสารหมายเลข 3)
3. จับคู่ปรึกษาหารือร่วมกันในการแก้ปัญหา (เอกสารหมายเลข 4)
4. ผลัดกันสังเกตการแก้ปัญหาในห้องเรียน และให้ข้อมูลย้อนกลับครั้งที่ 1 (เอกสารหมายเลข 5)
5. รายงานผลการปฏิบัติการแก้ปัญหาต่อกลุ่มย่อย รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (เอกสารหมายเลข 6)
6. จับคู่ช่วยกันวางแผนแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ (เอกสารหมายเลข 4)
7. ผลัดกันสังเกตการสอนและให้ข้อเสนอแนะครั้งที่ 2 (เอกสารหมายเลข 5)
8. สรุปรายงานผลการปฏิบัติการแก้ปัญหาต่อกลุ่มใหญ่ เก็บเป็นข้อมูลไว้ใช้ต่อไป (เอกสารหมายเลข 7,8)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 1 สร้างความตระหนักในความสำคัญของการร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน โดยใช้กิจกรรมให้ครูยอมรับกัน ให้เกียรติและไว้วางใจกันและกัน คือ กิจกรรมการคลำมูมโต้ะ และกิจกรรมการต่อรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส (การเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และความสำคัญของการร่วมมือกัน) และอธิบายกระบวนการแก้ปัญหาจากแผนภูมิที่ผู้วิจัยแจกให้ และให้ครูทำแบบสำรวจตนเองของครู (เอกสารหมายเลข 1,2)

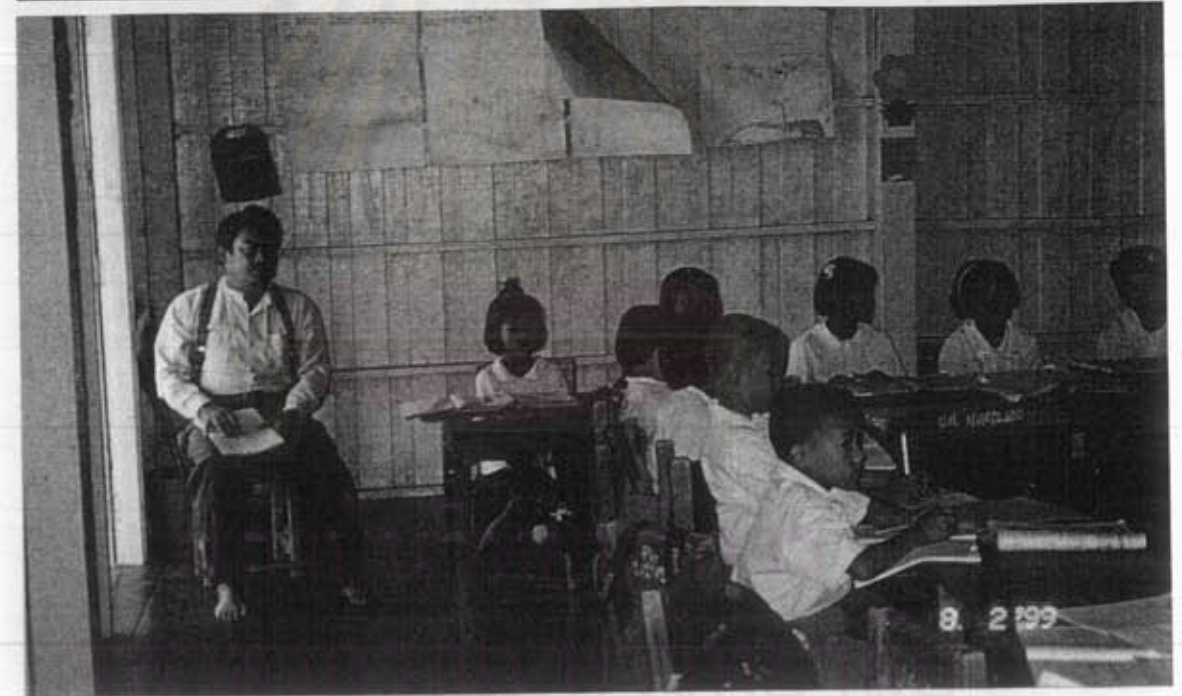
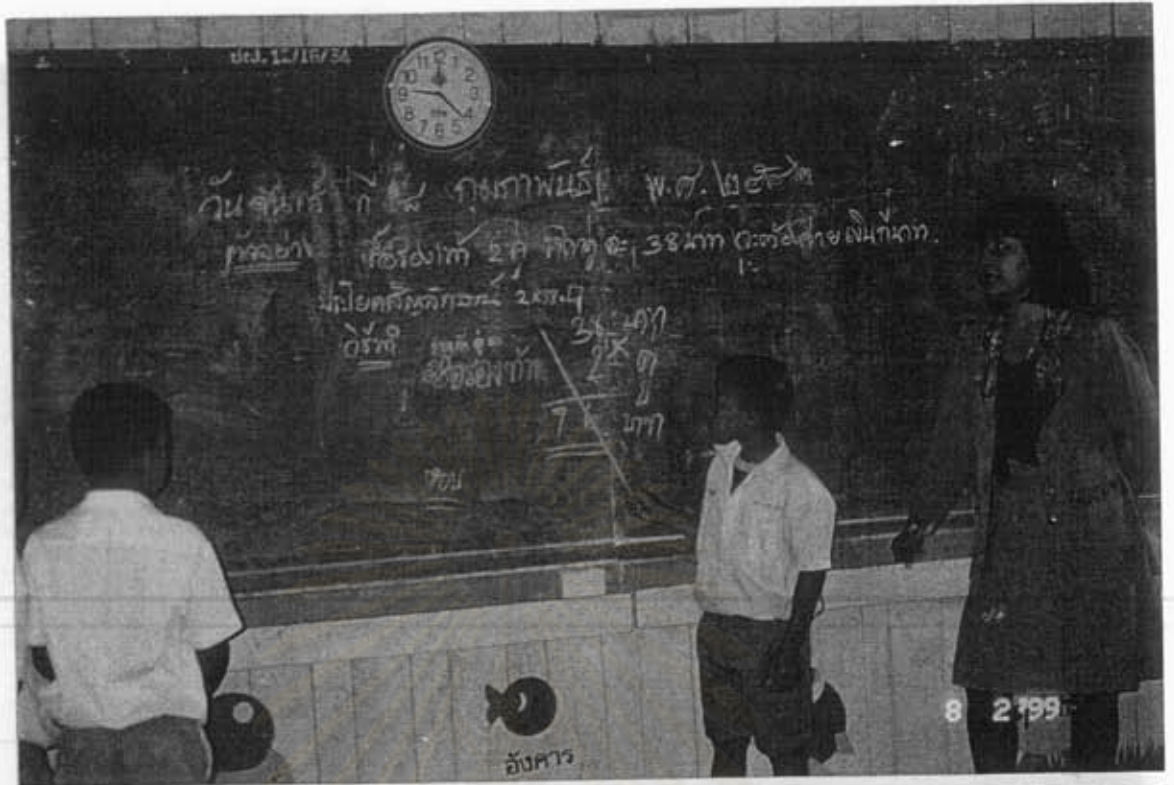
2) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 2 ช่วยกันเลือกปัญหาที่จะแก้ไขในการเรียนการสอน เป็นการพูดคุยถึงปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กที่สมาชิกแต่ละคนเสนอมา และตกลงกันเลือกปัญหาที่กลุ่มจะร่วมมือกันแสวงหาทางแก้ปัญหา (เอกสารหมายเลข 3)

3) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 3 จับคู่ปรึกษานหาหรือร่วมกันในการแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของครูเกี่ยวกับปัญหาในการสอนและการแก้ไขแต่ละคน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 อนุบาล 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เอกสารหมายเลข 4)

4) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 4 แสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม โดยครูเข้ากลุ่ม
 ย่อยศึกษาวิธีการในการแก้ปัญหา โดยศึกษาจากเอกสารและแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูล
 หลักการ หรือทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสม
 (เอกสารหมายเลข 4)

5) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 5 จับคู่ช่วยกันวางแผนการแก้ปัญหา ครูแต่ละคนทราบปัญหาที่กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหา โดยวางแผนเลือกนำวิธีไปปฏิบัติ ครูในกลุ่มจะช่วยกันออกแบบวิธีการในการตรวจสอบการนำไปปฏิบัติ การบันทึกผลการปฏิบัติ มีการจับคู่เพื่อสังเกตการสอนของกันและกัน และกำหนดวันเข้าประชุมกลุ่มย่อยครั้งต่อไป (เอกสารหมายเลข 4)

ผลัดกันสังเกตการแก้ปัญหาในห้องเรียนและให้ข้อมูลย้อนกลับ ครั้งที่ 1 ครูปฏิบัติการสอนโดยใช้วิธีที่เลือกไป โดยมีเพื่อนร่วมงานที่จับคู่ผลัดกันสังเกตการสอน และบันทึกข้อเสนอแนะ (เอกสารหมายเลข 5)

6) กิจกรรมประชุมครั้งที่ 6 รายงานผลการปฏิบัติการแก้ปัญหากับกลุ่มย่อย ครู เข้าประชุมกลุ่มย่อยรายงานความก้าวหน้าให้กับกลุ่มโดยมีครูรายงานจุดดี จุดบกพร่องที่ผู้แก้ปัญหายังไม่ได้ปฏิบัติตามแผนที่ตกลง ผู้แก้ปัญหาคาดถึงผลของการปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ปัญหาคฤติกรรมของเด็ก และรับคำแนะนำจากกลุ่ม เพื่อปรับวิธีการให้เหมาะสมไปปฏิบัติซ้ำ ครูร่วมกำหนดวันประชุมกลุ่มครั้งต่อไป (เอกสารหมายเลข 6)

ผลิตภัณฑ์สังเกตการณ์และให้ข้อเสนอแนะครั้งที่ 2 ครูนำวิธีการที่ปรับปรุงแล้วไปปฏิบัติซ้ำ โดยมีเพื่อนร่วมงานที่จับคู่ผลิตภัณฑ์สังเกตการณ์และบันทึกผล (เอกสารหมายเลข 5)

สถาบันวิทยบริการ

7) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 7 สรุปรายงานผลการปฏิบัติและประเมินผลเพื่อสรุป ครูเข้าร่วมประชุมกลุ่มใหญ่ สมาชิกกลุ่มย่อยทั้งสองกลุ่มพูดคุยถึงการดำเนินการแก้ปัญหา พฤติกรรมเด็ก ปัญหาที่พบจากบันทึกสังเกตฯ ตั้งแต่เริ่มกำหนดปัญหา แนวทาง เป้าหมาย วิธีการแก้ปัญหา และผลการปฏิบัติวิธีนั้น แล้วรวบรวมเป็นวิธีการแก้ปัญหาเพื่อใช้เป็นข้อมูลต่อไป (เอกสารหมายเลข 7)

สถาบันวิทยบริการ

8) กิจกรรมการประชุมครั้งที่ 8 ให้ครูทุกคนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน ในแบบแสดงความคิดเห็นที่ผู้วิจัยแจกให้ (เอกสารหมายเลข 8)

ขั้นที่ 4 : การประมวลข้อมูล

เก็บข้อมูลจากกิจกรรม เก็บข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ ในขณะที่จัดกิจกรรมประชุม
แต่ละครั้ง และจากแบบบันทึกของครูแต่ละคน เพื่อนำผลมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และหลังจากจัดกิจกรรมแล้ว นำข้อมูลทั้งหมดมาประมวล เพื่อสรุปและนำเสนอ
แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ตารางโปรแกรมการพัฒนาดตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อน
ร่วมงานในโรงเรียนประถมศึกษาวัดไปรษณีย์ จังหวัดปทุมธานี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินการใช้โปรแกรมการพัฒนาตนเองแบบร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน
 ในโรงเรียนประถมศึกษาวัดไผ่ฝ่น จังหวัดปทุมธานี

สัปดาห์ที่ ครั้งที่	ระยะเวลา	หัวข้อในการสนทนา	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	สื่อ / อุปกรณ์
สัปดาห์ที่ 1/1	1 ชั่วโมง 30 นาที	การสร้างความ ตระหนักในความ สำคัญของการร่วมมือ ระหว่างเพื่อนร่วมงาน	เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ ของโปรแกรมการร่วม มือกันแก้ปัญหา (ขั้นการร่วมมือ 1)	ผู้วิจัย 1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการร่วมมือกันแก้ปัญหา 2. กำหนดขอบเขต ระยะเวลาในการทำกิจกรรม ร่วมกัน แยกขั้นตอนการร่วมมือกันแก้ปัญหา 3. เปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ 4. สร้างบรรยากาศที่ดีโดยการใช้แบบสำรวจตนเอง ของครู	เอกสารหมายเลข 1 (สำหรับครู) เอกสารหมายเลข 2 (สำหรับครู)
1/2	1 ชั่วโมง 30 นาที	การเคารพรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น และ ความร่วมมือในการ แก้ปัญหา	เพื่อให้สมาชิกเข้าใจและ เคารพในความคิดเห็น ของผู้อื่น และเห็นความ สำคัญของความร่วมมือ ในการแก้ปัญหา (ขั้นการร่วมมือ 1)	ผู้วิจัย 1. ใช้กิจกรรม " คำมูมโต้ะ " 2. ใช้กิจกรรม " การต่อรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส "	โต๊ะจำลอง 1 ตัว ผ้าปิดตา 4 ผืน รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จำนวนรูป 5 รูป

กิจกรรมคลำมูมโต้ะ : การเคารพรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ปรับจากทีคนา แชมมณี และคณะ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อแสดงให้เห็นว่า การเคารพและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานทุกคนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการทำงานหรือแก้ปัญหาาร่วมกัน
2. เพื่อให้เห็นความสำคัญของการประสานความคิดในการทำงานร่วมกัน
3. เพื่อแสดงให้เห็นว่าแต่ละคนมีการรับรู้ในแง่มุมที่แตกต่างกัน
4. เพื่อให้พิจารณาสิ่งต่าง ๆ หลาย ๆ แง่ และมองปัญหาให้กว้างขึ้น
5. เพื่อฝึกให้พิจารณาสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพที่เป็นจริง

แนวคิด

บุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการรับรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก ทัศนคติ และความคิด ดังนั้นการเคารพรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เราได้เห็นแง่มุมต่าง ๆ กว้างขวางมากขึ้นและ ถ้าเราร่วมมือกัน ปรึกษาหารือกันช่วยกันเสนอข้อมูล แสดงความคิดเห็น และพิจารณาข้อคิดเห็นของกันและกัน รวมทั้งรู้จักรวบรวมข้อมูลโดย ประสานความคิดของทุกคนอย่างรอบคอบแล้ว จะช่วยให้การทำงานหรือการแก้ปัญหาใด ๆ ร่วมกัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เวลาที่ใช้ประมาณ 30 นาที

วัสดุอุปกรณ์

1. โต้ะจำลองทำด้วยกระดาษแข็งหรือไม้ ตัดมูมเป็นรูปต่าง 1 ตัว
2. แถบผ้าปิดตา 5 ผืน
3. กระดาษ A4 จำนวน 1 แผ่น
4. กระดาษชาร์ท 1 แผ่น
5. ปากกาเมจิกปลายมน 1 ด้าม ปลายเหลี่ยมใหญ่ 1 ด้าม

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ชั้นเตรียม

1. ผู้วิจัยกล่าวนำเล็กน้อยถึงเก้าอี้พิเศษ อาสาสมัครมาอีก 5 คน เป็นผู้ถูกปิดตา และอีก 3 คน เป็นผู้สังเกตการณ์

2. ผู้วิจัยเตรียมโต๊ะจำลองเขียนหมายเลข 1,2,3 และ 4 ที่มุมโต๊ะ โดยไม่ให้สมาชิก ทั้ง 5 คนที่ถูกปิดตาเห็น

ข. ขั้นตอนกิจกรรม

1. ผู้วิจัยเอามุมหมายเลข 1 และ 2 ให้คนแรกจับ มุมหมายเลข 2 และ 3 ให้คนที่สองจับ มุมหมายเลข 3 และ 4 ให้คนที่ 3 จับ มุมหมายเลข 4 และ 1 ให้คนที่ 4 จับ ตามลำดับ และให้สมาชิกทั้งสี่ คนจำลักษณะโต๊ะด้านบนตามที่ตนคลำได้วาดภาพลงในกระดาษที่แจกให้ และให้สมาชิกคนที่ 5 วาดภาพตามที่สมาชิกแต่ละคนบอก

2. ผู้วิจัยเก็บโต๊ะ ก่อนที่สมาชิกเปิดผ้าปิดตาออก

3. ผู้วิจัย ให้เวลาสมาชิกได้ดูภาพโต๊ะด้านบนจากทั้ง 5 คน ได้ตกลงกันออกมาให้ได้ว่าโต๊ะตัวนั้นควรมีรูปร่างอย่างไร แล้ววาดลงในกระดาษแผ่นใหญ่

ค. ขั้นวิเคราะห์

1. ผู้สังเกตการณ์รายงานจากการสังเกต และให้สมาชิกที่ถูกปิดตาพูดบ้าง

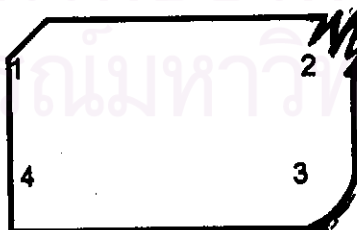
2. ในขณะที่รายงานผู้วิจัยใช้คำถามไปด้วย แล้วผู้วิจัย จดบันทึกบนกระดาน ตัวอย่างคำถามเช่น

- กลุ่มมีผู้นำใหม่ มีโดยวิธีอะไร
- ใครมีอิทธิพลในกลุ่ม เพราะอะไร
- กลุ่มประสานความคิดกันอย่างไร

ฯลฯ

ภาคผนวก รูปโต๊ะจำลอง

รูปจำลองโต๊ะ

การต่อรูปสี่เหลี่ยม : ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

Adapted From Developing Effective

Classroom Groups , A Practical Guide For Teachers, Stafford , A&W Visual

Library, New York , 1977

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อแสดงให้เห็นแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการให้ความร่วมมือกันในการทำงาน
2. เพื่อแสดงให้เห็นถึงปัญหา อุปสรรคและองค์ประกอบต่าง ๆ ในการทำงานร่วมกัน
3. เพื่อให้สมาชิกตระหนักถึงความสำคัญของการสื่อความหมาย
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนตนเองให้มีความไวต่อความต้องการ และความรู้สึกของ

ผู้อื่น

แนวคิด

ในการทำงานร่วมกันทุกคนมีความสำคัญทั้งสิ้น เพราะทุกคนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ความร่วมมือร่วมใจจากทุกคนจึงเป็นสิ่งจำเป็น การที่เราอยู่ร่วมกันได้อย่างดีนั้นเราจำเป็นต้องศึกษาความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น รู้จักการให้เขาบ้าง ก็จะช่วยให้การทำงานร่วมกันเป็นไปได้อย่างดี

เวลาที่ใช้ ประมาณ 30 นาที

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 5 รูป แบ่งตามลักษณะและขนาดต่าง ๆ กัน
2. โต๊ะ
3. แบบสังเกตการณ์

ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ก. ขั้นเตรียม

1. ขออาสาสมัครสมาชิกครู 5 คน เป็นผู้เล่น ให้สมาชิกที่เหลือเป็นผู้สังเกตการณ์
2. ให้ผู้เล่นทั้ง 5 คน นั่งล้อมรอบโต๊ะ และให้ผู้สังเกตการณ์นั่งอยู่นอก คอยสังเกต

ข. การณ์

3. ผู้วิจัยอธิบายให้สมาชิก 5 คนเกี่ยวกับงานต่อชิ้นส่วนให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโดยที่

แต่แต่ละคนจะได้ขึ้นส่วนคนละ 3 ชิ้น งานของกลุ่มคือ จะต้องช่วยกันต่อรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสให้ได้ งานของกลุ่มจะถือว่าเสร็จสมบูรณ์ ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนมีสี่เหลี่ยมจัตุรัสวางอยู่ตรงหน้าตัวเอง คนละ 1 รูป การทำงานครั้งนี้ มีกติกาดังนี้

- ก. ห้ามพูด
- ข. ห้ามลุกจากที่
- ค. ห้ามส่งสัญญาณ
4. แจกแบบสังเกตการณ์ให้ผู้สังเกตการณ์ และให้คำอธิบายเพิ่มเติมจนเป็นที่เข้าใจ
5. ให้สมาชิกปฏิบัติงานกลุ่ม
- ข. ชั้นวิเคราะห์

6. ให้ผู้สังเกตการณ์ของแต่ละคนแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับวิธีการทำงานตามที่ตนสังเกต

7. ให้ผู้เล่นแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับการทำงานของตน การทำงานของสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่ม และสรุปผลการทำงานของกลุ่ม ความรู้สึกของแต่ละคนที่สังเกตได้ในขณะทำงานร่วมกัน ตลอดจนอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยใช้คำถามต่าง ๆ เช่น

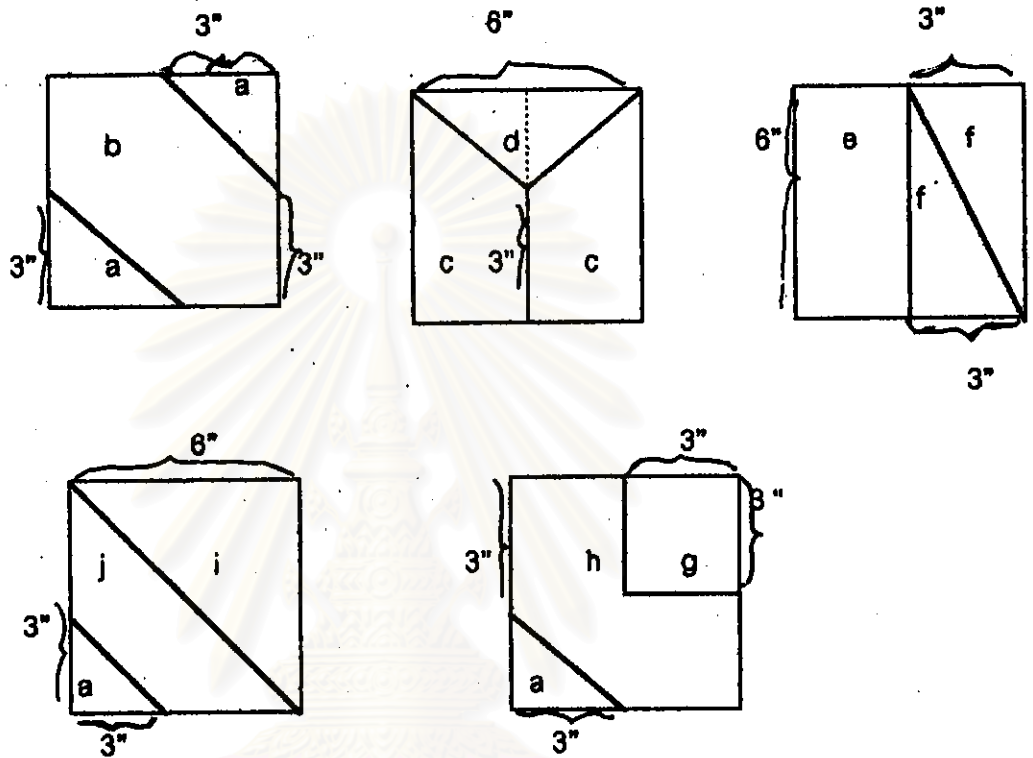
- รู้สึกอย่างไรในการทำกิจกรรมนี้
- ทำไมไม่ทำตามกติกาเพราะเหตุใด
- ทำไมทำตามกติกาเพราะเหตุใด
- คิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำงานช้าหรือไม่สำเร็จ
- มีสาเหตุอะไรที่เราไม่สามารถช่วยเหลือคนอื่น
- มีสาเหตุอะไรบ้างที่ทำให้คนอื่นไม่สามารถช่วยเราได้
- การร่วมมือที่ดีมีองค์ประกอบอะไรบ้าง
- การสื่อสารที่ดีมีองค์ประกอบอะไรบ้าง

8. ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นของสมาชิกและสรุปเพิ่มเติมตามแนวคิดที่ตั้งไว้

ภาคผนวก

1. ภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัส 5 รูป
2. แบบสังเกตการณ์

ภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัส 5 รูป

แบบสังเกตการณ์

ขอให้ผู้สังเกตการณ์สังเกตตามหัวข้อต่อไปนี้

1. บรรยากาศในการทำงานของกลุ่มเป็นอย่างไร
2. มีการช่วยเหลือกันบ้างไหม
3. มีสมาชิกไม่ปฏิบัติตามกติกาหรือไม่
4. สาเหตุที่กลุ่มทำงานได้รวดเร็ว
5. สาเหตุที่กลุ่มทำงานล่าช้า
6. สังเกตพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มแต่ละคนในขณะทำงาน
7. อื่น ๆ ที่สังเกตได้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับที่ ครั้งที่	ระยะเวลา	หัวข้อในการสนทนา	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	สื่อ / อุปกรณ์
2/2	1 ชั่วโมง 30 นาที	ศึกษาวิธีแก้ปัญหา 1. ระดมสมองในการ แก้ปัญหาพฤติกรรม ของนักเรียน 2. ศึกษาเอกสารและ สื่อเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การแก้ปัญหาพฤติ กรรมของนักเรียน	1. เพื่อให้สมาชิกครู ทบทวนพฤติกรรม เกี่ยวกับพฤติกรรม ในการจัดการเรียน การสอนของตน 2. เพื่อให้ครูศึกษา แนวทางในการแก้ ปัญหาพฤติ กรรมของนักเรียน เพิ่มเติมจากแหล่ง ค้นคว้าอื่น ๆ (ชิ้นการร่วมมือ 2, 3)	1. สมาชิกครูในกลุ่มย่อยทั้ง 2 กลุ่ม เข้ากลุ่ม ย่อยระดมสมองอภิปรายเกี่ยวกับการสอนของตน 2. สมาชิกครูในกลุ่มย่อยศึกษาเอกสารความรู้ เกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาพฤติกรรม ของนักเรียนในชั้นเรียน	เอกสารหมายเลข 4 (สำหรับครู) เอกสารความรู้เสริม เกี่ยวกับ - การจัดการเรียนการ สอนที่มีประสิทธิภาพ - จิตวิทยาการเรียน การสอน - จิตวิทยาการปกครอง ชั้นเรียน - วารสารต่าง ๆ ฯลฯ

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ ครั้งที่	ระยะเวลา	หัวข้อในการสนทนา	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	สื่อ / อุปกรณ์
3/1	1 ชั่วโมง 30 นาที	รายงานผลการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และเลือกวิธีการที่จะใช้ในการแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียนแต่ละคน	1. เพื่อให้สมาชิกครูได้แนวทางเกี่ยวกับ การแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียน 2. เพื่อให้ครูเลือกวิธีการที่ครูจะเลือกใช้ในการแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียนของครูแต่ละคน (ขั้นการร่วมมือ 3)	1. สมาชิกครูเข้ากลุ่มย่อยตามกลุ่มที่แบ่ง ตามระดับชั้น รายงานผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายร่วมกันจากแบบบันทึกรายบุคคล 2. สมาชิกครูอภิปรายวิธีที่คนเลือกใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา	เอกสารหมายเลข 4 (สำหรับครู) เอกสารหมายเลข 3 (สำหรับผู้วิจัย)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับที่ ครั้งที่	ระยะเวลา	หัวข้อในการสนทนา	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	สื่อ / อุปกรณ์
3/2	1 ชั่วโมง 30 นาที	การวางแผนการใน การปฏิบัติงานของครู ในแต่ละคู่	1. เพื่อให้สมาชิก ครูในกลุ่มย่อยได้ กำหนดสิ่งที่ ต้องการในการ ปฏิบัติร่วมกัน 2. เพื่อให้สมาชิก รับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติงานร่วมกัน ในการวางแผน ปฏิบัติแต่ละคน (ขั้นตอนร่วมมือ 3)	1. สมาชิกครูที่จับคู่กัน ร่วมมือกันในการวางแผน ปฏิบัติงานของครูแต่ละคน 2. ครูแต่ละคนในกลุ่มย่อย ตกลงนัดวันและเวลา ในการเข้าสังเกตการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของ นักเรียนในชั้นเรียน โดยพิจารณาตามความเหมาะสม	เอกสารหมายเลข 5 (สำหรับครู) ตารางการปฏิบัติการ แก้ไขปัญหของครูแต่ละคู่

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ ครั้งที่	ระยะเวลา	หัวข้อในการสนทนา	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	สื่อ / อุปกรณ์
สัปดาห์ที่ 4 ถึง สัปดาห์ ที่ 5	ยืดหยุ่น ตามที่แต่ละ คู่ตกลง	ปฏิบัติตามแนวทางที่ วางแผนไว้ในแต่ละคู่ ในการสังเกตการแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมของ นักเรียนในชั้นเรียน	1. เพื่อให้ครูปฏิบัติ ตามแผนที่ตนเอง ร่วมวางแผนและรับ ผิดชอบ 2. เพื่อเป็นการตรวจ สอบการปฏิบัติงาน ตามแผนที่เลือก ปฏิบัติ (ชั้นการร่วมมือ 4)	1. สมาชิกครูแต่ละคู่ปฏิบัติการแก้ไขปัญหา พฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียนตามวันเวลา และวิธีการที่วางแผนไว้ โดยมีครูที่เป็นคู่สังเกต และผู้วิจัยเข้าไปสังเกตในชั้นเรียน และบันทึก ผลการปฏิบัติในแบบบันทึก	เอกสารหมายเลข 5 (สำหรับครู) เอกสารหมายเลข 2 (สำหรับผู้วิจัย)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับครั้งที่	ระยะเวลา	หัวข้อในการสนทนา	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	สื่อ / อุปกรณ์
ลำดับที่ 6 6/1	1 ชั่วโมง 30 นาที	1. พิจารณาการทำงานร่วมกันจากแบบบันทึกผลการแก้ปัญหาของครูผู้แก้ปัญหาแต่ละคน และการให้ข้อมูลป้อนกลับของผู้ 2. ปรับวิธีการที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็กนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มย่อย	1. เพื่อรายงานผลของการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็กนักเรียนในชั้นเรียน และจากการสังเกตการแก้ไขปัญหาทั้งของตนเองและของผู้ 2. เพื่อให้สมาชิกได้รับคำปรึกษาจากกลุ่มเพื่อนำวิธีการไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง (ชั้นการร่วมมือ 5, 6)	1. สมาชิกครูเข้ากลุ่มย่อยตามกลุ่มที่จัด พุดคุยเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานตามวิธีการที่ตนเองเลือก และได้นำวิธีไปปฏิบัติการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียน ทั้งของตนเองและของผู้ที่ได้จากการสังเกต 2. สมาชิกในกลุ่มช่วยกันในกลุ่มย่อยช่วยกันปรับปรุงวิธีการในการแก้ปัญหาในสิ่งที่ยังเป็นปัญหา หรือยังมีข้อบกพร่องเพื่อนำวิธีที่เลือกไปปฏิบัติในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหานักเรียนในชั้นเรียน	เอกสารหมายเลข 6 (สำหรับครู) เอกสารหมายเลข 3 (สำหรับผู้วิจัย) เอกสารหมายเลข 5 (สำหรับครู) เอกสารหมายเลข 3 (สำหรับผู้วิจัย)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ ครั้งที่	ระยะเวลา	หัวข้อในการสนทนา	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	สื่อ / อุปกรณ์
สัปดาห์ที่ 6 6/2 ถึง สัปดาห์ที่ 7	ยึดหยุ่น ตามที่ครู แต่ละคู่ตกลง	ดำเนินการแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมของ นักเรียนจนปัญหานั้น หมดไปอย่างสมบูรณ์	เพื่อให้สมาชิกได้ ปฏิบัติในการแก้ไข ปัญหาที่ได้รับการ ปรับจากเพื่อนร่วม งานและนำไป ปฏิบัติจริงในชั้น เรียน (ขึ้นการร่วมมือ 7)	1. สมาชิกครูที่จับคู่เข้าสังเกตการแก้ไขปัญหา พฤติกรรมของเด็กนักเรียนในชั้นเรียน ปฏิบัติ ตามวันและเวลาที่ตกลงร่วมกันในแต่ละคู่ 2. สมาชิกครูบันทึกผลการปฏิบัติงานทั้งของตน เองและของเพื่อน	เอกสารหมายเลข 7 (สำหรับครู) เอกสารหมายเลข 5 (สำหรับครู) เอกสารหมายเลข 3 (สำหรับผู้วิจัย)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับที่ ครั้งที่	ระยะเวลา	หัวข้อในการสนทนา	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	สื่อ / อุปกรณ์
ลำดับที่ 8 8/1	1 ชั่วโมง 30 นาที	1. รายงานผลการแก้ ปัญหาที่ 1 หรือสิ้นสุด การแก้ไขปัญหา 2. รวบรวมวิธีการที่ใช้ ในการแก้ไขพฤติกรรม ที่เป็นปัญหาที่ผ่านการ ปฏิบัติจริงในชั้นเรียน	1. เพื่อให้สมาชิกครบองค์ผลจาก การปฏิบัติในการแก้ไขพฤติกรรมที่ เป็นปัญหา 2. เพื่อให้สมาชิกช่วยกันรวบรวมวิธี การแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็กนักเรียน ไว้สำหรับเป็นข้อมูลต่อไป (ชั้นการร่วมมือ 6, 7)	1. สมาชิกครูเข้าประชุมกลุ่มใหญ่รายงาน งานผลจากการปฏิบัติตามแนวทางที่ ได้รับการปรับปรุงแก้ไข 2. สมาชิกรวบรวมเกี่ยวกับวิธีการที่ ใช้ในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนเป็นรูปเล่ม ไว้ใช้สำหรับเป็นข้อมูลต่อไป	เอกสารหมายเลข 7 (สำหรับครู)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับที่ ครั้งที่	ระยะเวลา	หัวข้อในการสนทนา	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	สื่อ / อุปกรณ์
ลำดับที่ 8 8/2	1 ชั่วโมง 30 นาที	ประเมินประสิทธิภาพ ของโปรแกรมการร่วม มือระหว่างเพื่อนร่วม งานในโรงเรียนประถม ศึกษาวัดโปรยฝน จังหวัดปทุมธานี	เพื่อให้ครูที่เข้าร่วม โปรแกรมแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับ โปรแกรมการร่วมมือ ระหว่างเพื่อนร่วมงาน (ชิ้นการร่วมมือ 8)	ผู้วิจัย ให้สมาชิกครูที่เข้าร่วมโปรแกรมแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรม ฯ ในแบบ แสดงความคิดเห็นที่ผู้วิจัยเตรียมให้	เอกสารหมายเลข 8 (สำหรับครู)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

**วิธีการแก้ปัญหาคือครูใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญห
พฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไปรษณ
จังหวัดปทุมธานี**

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ตารางที่ 12 ข้อมูลสรุปวิธีการที่ครูใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของโรงเรียนวัดโพธิ์ผาม
จังหวัดปทุมธานี จากการดำเนินกิจกรรม ชั้นที่ 8

ครูประจำชั้น	พฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัญหา	แนวทางที่ครูนำมาใช้ในการแก้ปัญหา
อนุบาล 1	ความเป็นระเบียบ เรื่องความรับผิดชอบในการเก็บของเข้าที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งนักเรียนรับผิดชอบตามมุมเป็นกลุ่มโดยมีหัวหน้า 2. ให้แรงเสริมเป็นของเล่นชุดใหม่และมงกุฎดาว หลังจากคุณผลแล้ว 2 สัปดาห์ 3. เปลี่ยนให้สมาชิกในกลุ่มมาเป็นหัวหน้า
อนุบาล 2	เด็กหญิงเก้ ไม่กล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มจากหน้าห้องเรียน ส่งเสริมเป็นผู้นำหน้าห้องเรียน 2. ให้เด็กหญิงเก้ เข้ากลุ่มเพื่อนที่เด็กชอบ 3. ให้แรงเสริมรางวัล และชมเชยในสิ่งที่เด็กสามารถพูดหรือปฏิบัติกิจกรรมตามที่ต้องการได้ เช่น ดาวคนเก่งประจำวัน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	เด็กหญิงปุยนั่งเหม่อในเวลาเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูประจำชั้นดูแลถามทุกข์สุขของเด็กให้บ่อย 2. จัดกิจกรรมให้เด็กร่วมกับกลุ่มเพื่อน 3. แต่งตั้งให้เป็นผู้นำกลุ่ม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	เด็ก 3 คน ทำงานซ้ำผิดปกติในวิชาคณิตศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูอธิบายบทเรียนล่วงหน้าในวิชาคณิตศาสตร์ 2. ให้เด็กนำความรู้ไปถ่ายทอดกับ

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ครูประจำชั้น	พฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัญหา	แนวทางที่ครูนำมาใช้ในการแก้ปัญหา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	เด็กทำงานช้าและมีความเป็นระเบียบในห้องเรียน	<p>เพื่อนในห้องเรียน</p> <p>3. ให้งานน้อยกว่าเด็กที่ทำงานได้ตามกำหนด</p> <p>4. เชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อปรึกษาหารือ</p> <p>1. ครูตั้งกฎกติกาไว้ก่อน และห้ามนำนำอุปกรณ์เกี่ยวกับการเล่นเข้ามาในห้อง</p> <p>2. ทำแผนผังโต๊ะที่นั่งตามที่เด็กเลือกด้วยความสมัครใจ</p> <p>3. ให้เด็กนั่งจับคู่กับนักเรียนเก่งช่วยนักเรียนอ่อน</p> <p>4. ให้เด็กมีปัญหา นั่งใกล้ชิดครู เพื่อสะดวกในการทวนซ้ำ</p> <p>5. เปลี่ยนบรรยากาศให้เด็กเลือกที่เรียน โดยเลือกทั้งห้องตามเสียงข้างมาก</p>
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	เด็กไม่ทำการบ้านมาส่ง	<p>1. แยกนักเรียนไม่ทำการบ้านออกจากกลุ่ม ให้นั่งแยกทำงานจนเสร็จ</p> <p>2. ครูควบคุมดูแลการทำงานใกล้ชิด</p> <p>3. ให้เด็กที่ไม่ทำการบ้านจดการบ้านลงในสมุดจดการบ้าน</p> <p>4. อธิบายบทเรียนให้นักเรียนที่ไม่ทำการบ้านฟังอีกครั้ง</p>

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ครูประจำชั้น	พฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัญหา	แนวทางที่ครูนำมาใช้ในการแก้ปัญหา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	นักเรียนทั้งห้องไม่มีระเบียบ ในตัวเอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูเฝ้าเขตต่อพฤติกรรมที่นักเรียนทำสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ สนใจเฉพาะพฤติกรรมที่พึงประสงค์เท่านั้น 2. แยกเด็กที่เป็นต้นเหตุออกจากกลุ่ม และไม่ให้เพื่อนสนใจ 3. เปิดโอกาสให้เด็กที่มีพฤติกรรมไม่ดีได้แสดงความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	เด็กไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม 2 คน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูเตรียมการสอน เพลง กิจกรรม เพื่อให้เด็กได้ร่วมใช้สิ่งเข้าสอดคล้องในเนื้อหาของบทเรียน จัดกิจกรรมโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง 2. ปฐมนิเทศระหว่างครูกับผู้ปกครอง 3. ใช้เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน และตรวจสอบโดยทำบันทึกสรุปเด็กเก่งช่วยใครบ้าง แนะนำเรื่องอะไรในแต่ละวัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวชาติร์ บรรณวิเศษ เกิดวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ.2514 ที่อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา (เกียรตินิยม อันดับ 2) จากภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาสงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในปีการศึกษา 2536 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2539 ปัจจุบันรับราชการที่โรงเรียนวัดไผ่ฝั้น อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย